

Klanken van het Nederlands - Letters en klanken

De letters

We schrijven en we lezen letters.

Het Nederlandse alfabet
heeft 26 letters

**a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n,
o, p, q, r, s, t, u, v, w, x, ij, z**

De klinkers. 6 letters

a, e, i, o, u + ij

De medeklinkers. 19 letters

b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, t, v, w, z

De klanken

We spreken en we horen klanken.

Sommige klanken schrijven we met twee letters.

De klinkers

Er zijn 6 letters. Er zijn meer klanken.

Korte klinkers

(altijd 1 letter)

a	e	i	o	u
<i>man</i>	<i>zes</i>	<i>vis</i>	<i>zon</i>	<i>bus</i>
<i>pak</i>	<i>pet</i>	<i>kip</i>	<i>sok</i>	<i>rug</i>

Na korte klank komt altijd een medeklinker, een korte klank komt nooit aan het eind. (Je schrijft altijd 1 letter.)

Na een korte klank krijgt een **enkele medeklinker** altijd **2 letters**. (De lettergreep is gesloten.)

ma-nnen *ze-ssen* *vi-ssen* *zo-nnen* *bu-ssen*

Lange klinkers

aa	ee	ie	oo	uu
<i>kaas</i>	<i>been</i>	<i>vier</i>	<i>kool</i>	<i>uur, muur</i>
<i>raam</i>	<i>week</i>	<i>tien</i>	<i>boom</i>	Let op: uw! (u voor w)

Aan het eind van een woord schrijven we de lange klank met 1 letter: a, o, u en soms i.

na *mee* *pi of: wie* *zo* *u, nu*
ga *zee* *taxi zie* *po* En voor w: **uw, duw**

Aan het eind van een woorddeel schrijven we de lange klank met 1 letter. (De lettergreep is open.)

ta-fel *re-gen* *li-ter* *bo-ter* *bu-ren*

Twee letterklanken

oe	eu	ei = ij	ou = au	ui
<i>boek</i>	<i>neus</i>	<i>reis vijf</i>	<i>fout gauw</i>	<i>huis</i>
<i>koe</i>	<i>leuk</i>	<i>ei wij</i>	<i>kou blauw</i>	<i>ui</i>

De stomme –e

e (we schrijven e, maar we zeggen 'u')

de, je, ze, we, me, te - *mooie, lopen, groter, lepel,, meisje* - *geluk, bezoek, verhaal*

Aparte combinaties

• i klinkt als j

aai *aai, maai, naai* **ooi** *mooi, gooi, fooi* **oei** *oei, boei, koeien*

• u voor eind w (uw = w)

eeuw *eeuw, leeuw, sneeuw* **ieuw** *nieuw, nieuws*

• u is een lange uu

uw *uw, ruw, duw, duwen, schaduw* (Let op: u voor w is lang, maar één letter)

• ee, oo, eu voor –r zijn als (lange) i van *vis*, o van *bos*, u van *bus*

eer *meer, heer, le-ren* **oor** *door, hoor, to-ren* **eur** *deur, kleur, beurt*

De medeklinkers

met één letter (17)

b, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, r, s, t, v, w, z

met twee letters

ch ch is als g
in **sch**: *school, schip, schaar* **ng** ng is als n met de tong onder in je mond
in **cht**: *licht, acht, nacht, lucht* *ring, tang, gang, lang, tong, eng, haring, koning*
in: *lach, lachen, kuchen, toch* **Let op**: de n in **nk** (*bank*) spreek je uit als **ng**
bank, denk, inkt, links

2 families van medeklinkers: **stemloze** en **met stem**

- stemloze medeklinkers

k, f, s, p, t en ch

- medeklinkers met stem

g, v, z, d, b, r, l, m, n, ng h, w, j